

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Constantin Gurschi,

judcători – Iurie Diaconu, Ion Arhiliuc,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Ivanov Serghei Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Ivanov Serghei Nicolae, *născut la 08.06.1980, originar și domiciliat în or. Strășeni, str. Alexei Mateevici 1, bl. 3, ap. 42.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.06.2012 – 07.12.2012;

Instanța de apel: 31.01.2013 – 13.02.2013;

Instanța de recurs: 08.08.2013 – 23.10.2013;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni din 07 decembrie 2012, Ivanov S. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) CP, la 10 (zece) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Începutul termenului de ispășire a pedepsei stabilit inculpatului s-a calculat începând cu data de 07 decembrie 2012, cu includerea termenului aflării acestuia sub arest, din data de 15 martie 2012 pînă la data de 07 decembrie 2012. Măsura preventivă - arestul, s-a menținut pînă la intrarea în vigoare a sentinței.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond, în fapt, a constatat că, în noaptea de 13 spre 14 martie 2012, inculpatul Ivanov S., fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în apartamentul cet. Pustovit Iu., situat în or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare 88, ap. 2, a inițiat un conflict cu ultimul, în rezultatul căruia, având intenția de a-l omorî, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și cu un obiect

din lemn (picior de la masă) peste diferite părți ale corpului, astfel cauzându-i vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în rezultatul cărora Pustovit Iu. a decedat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) CP, adică omorul intenționat a unei persoane.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. art. 401- 402 CPP, a fost atacată cu apel de către inculpat, sub aspectul asprimii pedepsei stabilite de către prima instanță în privința sa, în raport cu circumstanțele cauzei și ținând seama de comportamentul inculpatului.

În motivarea cerințelor expuse apelantul invocă că, instanța de fond la stabilirea cuantumului pedepsei nu a apreciat faptul că acesta a participat activ la etapa urmăririi penale la acumularea probelor și nu s-a eschivat de organele de drept, are un copil minor la întreținere și a recunoscut integral vinovăția sa și se căiește sincer de cele săvârșite.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2013, apelul inculpatului Ivanov S. a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței Judecătorei Strășeni din 07 decembrie 2012, fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale în privința inculpatului, a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 și 75 CP, ce se referă la scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale și de educare a celui vinovat, întru prevenirea comiterii de către el a altor infracțiuni, precum și, criteriile generale de individualizare a pedepsei penale cum sunt: gravitatea și prejudiciabilitatea faptei comise, personalitatea inculpatului care a recunoscut integral vinovăția în cele imputate, căindu-se sincer de cele săvârșite.

Prin urmare, Colegiul a conchis, că pedeapsa stabilită prin sentința judecătorească lui Ivanov S., este una corectă și echitabilă, care își va atinge obiectivele de corectare a celui vinovat și prevenirea comiterii de către el a altor infracțiuni, iar argumentul referitor la stabilirea unei pedepse mai blânde în privința sa, este unul nefondat, urmînd a fi respins pe motivele expuse mai sus.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Ivanov S. a declarat recurs ordinar, prin care solicită stabilirea unei pedepse mai blânde.

În susținerea motivelor din recurs, recurentul a invocat că la etapa urmăririi penale el nu a fost asistat de interpret, întrucît posedă rău limba de stat, iar din momentul reținerii și pe parcursul urmăririi penale i s-a schimbat de cîteva ori apărătorul, ceea ce a influențat negativ la formarea tacticii apărării în privința sa.

De asemenea, a menționat că a fost supus presiunilor morale și fizice din partea colaboratorilor de poliție, pentru a face declarații, fiind amenințat și maltratată de persoane pe care nu le cunoaște din cadrul comisariatului de poliție respectiv.

Recursul declarat, în drept, nu se întemeiază pe nici o normă procesual penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) CPP, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță, se reține că recursul declarat de inculpatul Ivanov S. nu se întemeiază pe nici unul din temeiurile stipulate expres de dispoziția art. 427 alin. (1) CPP, mai mult, recurentul nu reflectă în ce constă problema de drept de importanță generală care persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor din art. 427 alin. (1) CPP, însă, recursul este motivat cu referire la chestiunea de individualizare a pedepsei aplicate de către instanțele ierarhic inferioare.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, potrivit textului recursului, argumentele invocate se cuprind în temeiul prescris de pct. 10) alin.(1) art.427 CPP, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Recurentul nu este de acord cu quantumul pedepsei stabilite prin sentința primei instanțe, care, ulterior, a fost menținută și prin decizia Curții de Apel Chișinău, și solicită redozarea pedepsei aplicate în privința sa pentru fapta săvârșită.

Verificând recursul în acest aspect, Colegiul menționează că pedeapsa penală, potrivit art. 61 CP, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane. Or, ca măsură de constrângere,

pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului Ivanov S., trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea art. 145 alin. (1) CP.

Colegiul penal menționează că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte, persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale ori gradul de pericol social concret al faptei săvârșite, și anume că, în urma acțiunilor inculpatului Ivanov S. a survenit decesul victimei Pustovit Iu.

Prin urmare, reieșind din hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei inculpatului, instanțele au avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61, 75 CP, au ținut seama de căința sinceră a inculpatului, recunoașterea vinovăției, faptul că infracțiunea se atribuie la categoria celor deosebit de grave, modul cum a fost săvârșită infracțiunea și săvârșirea acesteia în stare de ebrietate de către inculpat, or, circumstanțe care, per ansamblu, permit instanțelor stabilirea unei pedepse privative de libertate, pe un termen de 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Așadar, modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei aplicată pentru infracțiunea săvârșită de Ivanov S., este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările produse.

În cazul concret, față de toate aspectele expuse, Colegiul apreciază că criticile formulate de recurent sunt vădit neîntemeiate, iar circumstanțele reale ale săvârșirii faptei infracționale și cele personale ale inculpatului nu sunt de natură să atragă după sine adoptarea unei soluții de redozare a pedepsei aplicate, mai mult, neexistând nici motive care, examinate din oficiu, ar determina instanța de recurs să caseze hotărârea atacată.

În continuare, în privința criticilor formulate de recurent cu referire la faptul maltratării acestuia în perioada când se afla în custodia poliției și lipsa asistenței din partea interpretului la faza urmăririi penale, Colegiul expune următoarele.

Din materialul existent la dosarul cauzei, se reține că inculpatul nu ridică aceste întrebări față de instanțele ierarhic inferioare, din care considerente acestea

nu au fost cercetate la fazele corespunzătoare de examinare a cauzei penale nominalizate.

Din procesul-verbal de audiere a învinuitului, se constată că Ivanov S. a menționat că dorește să facă declarații în limba de stat, pe care o cunoaște și pentru care fapt a și semnat. (f.d. 285 vol. II)

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, inculpatul a fost asistat de un interpret, ceea ce se confirmă prin procesele verbale ale ședințelor de judecată.

Prin urmare, cele invocate de recurent cu privire la neparticiparea interpretului la faza urmăririi penale, în opinia Colegiului penal, nu pot fi reținute ca temei pentru casarea hotărârilor judecătorești pronunțate în cauză.

Cu referire la criticele recurentului privitor la faptul maltratării dînsului de către colaboratorii de poliție, în custodia cărora s-a aflat la faza urmăririi penale, Colegiul penal menționează că, potrivit pct. 21.1 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările ulterioare, în condițiile cînd inculpatul înaintează versiuni de aplicare a constrîngerii în timpul urmăririi penale și dacă acestea n-au fost obiect de discuții în prima instanță, reieșind din faptul că apelul este continuarea judecării cauzei, instanța de apel, amînînd examinarea, va întreprinde măsuri adecvate de verificare a acestor circumstanțe prin intermediul procurorului. Acesta în termenul stabilit va prezenta instanței în scris concluzia cu rezultatele verificării circumstanțelor invocate.

Or, legea procesual penală permite inculpatului de a invoca chestiunea cu privire la pretinsa maltratare a sa, pe tot parcursul judecării cauzei, la etapa de urmărire penală, la judecarea cauzei în instanța de fond și apel, creînd mecanisme de examinare a plîngerilor respective.

Însă, cu referire la examinarea recursului ordinar, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) CPP, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu cercetează în fapt și în drept circumstanțe ce țin de starea de fapt reținută în speță, care nu au fost obiect de cercetare în instanțele ierarhic inferioare.

În același context, Colegiul penal menționează că potrivit art. 427 alin. (2) CPP, temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Or, avînd în vedere textul legii menționate mai sus, temeiurile și criticele formulate de recurent, care nu au fost obiect de cercetare în apel, Colegiul

